

На думку В. М. Литвінова, одним з основних факторів, що впливають на соціально-психологічний клімат організації, можна назвати особистість керівника. Стиль і методи керівництва, особистісні якості, авторитет керівника відіграють важливу роль при формуванні сприятливого соціально-психологічного клімату колективу [3].

Список використаних джерел

1. Галкина Т. Организационные изменения: чем может помочь организационная культура. Кадровик. Кадровый менеджмент. 2010. № 3. С. 38-43.
2. Коломінський Я. Л. Психологія малих груп. К.: ТетраСистемс, 2010. 105 с.
3. Литвинов В. Н. Психологический климат и экономические показатели. Социальные проблемы труда и образования. М. : Просвещение, 2014. 112 с.
4. Морозов А. В. Деловая психология. Курс лекций : учебник для высших и средних специальных учебных заведений. СПб.: Издательство Союз, 2012. 576 с.
5. Платонов Ю. П. Психологические феномены поведения персонала в группах и организациях. СПб. : Питер, 2017. 488 с.

Науковий керівник: Єременко Л. В. к.психол.н., ст. викладач кафедри СГН

ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОСВІТИ

Терещенко Ю.О., *yuliater255@gmail.com*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Система освіти є одним з головних, відносно самостійних соціальних інститутів. Кризові явища в системі освіти негативно позначаються на всіх сторонах суспільного життя, звідси, необхідність пошуку нових підходів до вирішення як традиційних, так і принципово нових проблем, що виникають у сфері освіти. Рішення безлічі соціальних труднощів (включаючи, поглиблення екологічної кризи, пов'язаної з діяльністю людини, зростання злочинності, невикоріненість корупції, вимагає, зокрема, переходу людства до нових моделей освіти, які акцентують гуманітарну складову.

Якщо розуміти під гуманітаризацією в широкому сенсі слова конструктивну трансформацію освіти, гуманітаризація у вузькому, більш строгому сенсі слова - це конкретно-педагогічне змістовне наповнення (наприклад, система заходів, спрямованих на пріоритетний розвиток загальнокультурних компонентів у структурі освіти).

Процес гуманітаризації освіти розгортається на кількох взаємопов'язаних рівнях. У широкому розумінні слова він являє собою пошук людьми свого місця в соціумі і в світі, реконструювання соціально-онтологічного образу людини, що і складає справжній зміст освіти. В більш вузькому сенсі слова гуманітаризація системи освіти являє собою проблему, яка вирішується в рамках антропо-лінгво-онтологічної концепції. Людина в процесі освіти навчається розуміти, тлумачити та інтерпретувати буття як текст, знаходити себе і своє місце в суспільстві і в світі [1, с.163].

Історичне призначення системи освіти полягає у створенні моделі, що адекватно відображає становище людини у світі та в суспільстві. І в цьому сенсі система освіти може бути визначена як якийсь буттєво-антропологічний простір, одним полюсом якого виступає людина, а іншим - картина світу, в якому особистість могла б жити осмислено, орієнтуватися, розуміти, відтворювати себе. У структурі системи освіти крім відношення «людина-буття», що визначає зміст освіти, виявляється відношення «людина - людина», детермінуючий міжособистісні відносини в системі. Якість системи освіти залежить від якості виділених відносин, званих гуманістичними. Це - то в освіті, що відноситься, насамперед, до відтворення певного типу гуманітарності, пов'язаної з відтворенням особистісних якостей людини, затребуваних в соціумі. Аналіз становлення

онтоантропологических підстав системи освіти як соціального інституту дозволив розмежувати гуманізм технократичного спрямування, гуманітарного та релігійного.

Гуманітаризація сучасної системи освіти постає як зміна, поліпшення якості людини і його життя. Для цього в свідомості має бути сформоване ставлення до системи освіти не як до каналу соціалізації, не як до сфери освітніх послуг, а як до соціально-антропологічного інституту, в якому індивід отримує стимул і передумови розгортання своєї людської сутності, своїх родових здібностей до особистісного розвитку у всій повноті.

Список використаних джерел

1. Печчеї А. Человеческие качества. М: Знания, 2009. 378 с.
2. Белл Д. Эпоха разобщенности. М: Наука, 2015. 456 с.

Науковий керівник: Ісакова О.І., к.ф.н., доцент кафедри СГН

ГЕОТЕРМАЛЬНА ЕНЕРГЕТИКА В УКРАЇНІ

Цвентух М.Ю., *maxtsventuh30@gmail.com*

Таврійський державний агротехнологічний університет імені Дмитра Моторного

Україна має певний потенціал розвитку геотермальної енергетики. Це обумовлено термогеологічними особливостями рельєфу та особливостями геотермальних ресурсів країни. Проте, на даний час наукові, геолого-розвідувальні та практичні роботи в Україні зосереджені тільки на геотермальних ресурсах, які представлені термальними водами. Практичне освоєння термальних вод в Україні велося в тимчасово окупованій території АР Крим, де було споруджено 11 геотермальних циркуляційних систем, які відповідають сучасним технологіям видобування геотермального тепла землі. Усі геотермальні установки працювали на дослідницько-промисловій стадії.

У 90-х роках минулого століття фахівцями Державного комітету геології України була складена карта прогнозних геотермальних ресурсів України. У той час фахівці профільного комітету вважали, що в країні існує лише вузька смуга на Західній Україні з аномально високими температурами і де на невеликій глибині є відносно чистий носій тепла - вода. Згодом вчені Національної академії наук України скорегували цю інформацію. Великі запаси термальних вод виявлено і на території Чернігівської, Київської, Полтавської, Харківської, Донецької, Луганської, Сумської та Дніпропетровської областей.

За інформацією Державного агентства з енергоефективності України, річний технічно досяжний теплової потенціал геотермальної енергії в країні еквівалентний майже 90 000 ГВт год на рік, а його використання дозволить заощадити близько 10 млрд куб. м природного газу. Ці розрахунки засновані на результатах досліджень, проведених фахівцями Інституту відновлюваної енергетики НАН України. Зокрема, наприклад, технічно досяжний геотермальний потенціал оцінюється по регіонах країни в млн кВт · год на рік так: в Харківській області - 7 350, Полтавській - 7 139, Херсонській - 7 049, Сумській - 6 976, Закарпатській - 6 919, Львівській - 6 439 і Рівненській - 6 024 [1]. Але слід підкреслити, що в нашій країні відкритих геотермальних джерел немає, а представлені цифри, вдвічі перевищують сучасне виробництво електроенергії всім світовим сектором геотермальної енергетики, викликають сумнів.

У березні 2015 р Держенергоефективності та Національна енергетична адміністрація Ісландії (Оркустофнун) підписали меморандум про співпрацю в розвитку геотермальної енергетики. Сторони домовилися про реалізацію спільних проектів з розвитку геотермальних ресурсів в Україні, в тому числі про проведення досліджень.

Однією з серйозних проблем геотермальної енергетики є екологічно небезпечні продукти, що містяться в термальній воді. Видобуток такої води та її скидання у водоносні